

PIBLIK
PIBLIKASYON SIMILTANE

DOKIMAN MEKANIS ENDEPANDAN POU
KONSILTASYON AK ENVESTIGASYON.

AYITI

MICI-BID-HA-2017-0114

**SENKYÈM RAPÒ SOU SWIVI AKÒ YO NAN FAZ KONSILTASYON AN
PWOGRAM ENFRASTRIKTI PWODIKTIF**

**(HA-L1055, HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091)
(2552/GR-HA, 2779/ GR-HA, 3132 / GR-HA, 3384 / GR-HA, 5390 / GR-HA)**

Dokiman sa a se María Camila Barriga ki te prepare l, li se Espesyalis Faz Konsiltasyon an, ansanm ak Gastón Aín, Kòdonatè Faz Konsiltasyon an, ki anba sipèvizyon Andrea Repetto Vargas, Direktè MICI.

Daprè politik pou gen dwa jwenn Enfòmasyon, dokiman sa a disponib pou piblik la an menm tan yo te distribye l bay Direksyon Konsèy Administrasyon an pou enfòm li.

REZIME EGZEKITIF

Objektif Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif la se pou ranfòse devlopman sektè prive a nan Nò Ayiti atravè konstriksyon ak operasyon Pak Endistriyèl Karacol la (PIC ou PAK). PAK la kouvri yon zòn ki kouvri apeprè 246 ekta epi li chita nan komin Karakòl touprè Twoudinò, Tèrye Wouj ak Limonad, nan depatman Nòdès peyi dAyiti.

Bank Entè-Amerikèn Devlopman sipòte pwojè a atravè senk operasyon finansman ki pa ranbousab (HA-L1055, HA-L1076, HA-L1081, HA-L1081, HA-L1091 ak HA-L1143)¹ ak divès kalite koperasyon teknik. Konsèy Egzekitif la te apwouve Pwogram Enfrastrikti (HA-L1055), premye operasyon ki pa ranbousab la, jou ki te 25 jiyè 2011 lan. Pami sa operasyon an te finanse, nou jwenn: premye enfrastrikti Pak la ki gen ladan kloti perimèt la, izin tretman dlo, izin tanporè tretman dlo ak enstalasyon pou jesyon fatra; etid sou enpak sosyal ak sou anviwonman an, ansanm ak mezi redui enpak yo, ak Plan Konpansasyon ak Retablisman mwayen pou moun pwojè a afekte yo (PAP yo) viv. Yon pòsyon nan finansman dènye eleman sa a fè pati Operasyon HA-L1076 la tou. Konsèy Egzekitif Bank lan te apwouve nan dat 3 novanm 2021 an Operasyon ki pi resan an (HA-L1143), e pami objektif espesifik li yo nou jwenn (i) ranfòse jesyon PAK la nan yon fason dirab ak aliye ak estanda entènasyonal yo, (ii) ekspansyon enfrastrikti atravè konstriksyon bilding ki rezistan nan klima ak ekolojikman efikas, epi (iii) amelyore preparasyon mendèv nan ankouraje devlopman konpetans ak ankouraje yon anviwonman travay ki an sekirite epi ki enklizif.

Jou ki te 12 janvye 2017 la, MICI te resevwa yon Demann nan men *Kolektif Peyizan Viktim Tè Chabé (Kolektif oubyen Gwoup ki depoze plent la)*, ki gen sipò twa òganizasyon sosyete sivil la: *Accountability Counsel*, *ActionAid Haiti* ak AREDE. Kolektif la gen ladan l anviwon 422 fanmi ki te konn kiltive tè nan zòn kote PAK la te konstwi a. Malgre yo te resevwa apresa yon konpansasyon - ki gen ladann peman an tranzisyon ak yon peman definitiv – Kolektif la fè remake ke mezi sa a pa te pèmèt yo retabli mwayen pou yo viv vre. Menm jan an tou, yo fè konnen pa t okouran de enpak Pwogram nan ta kapab genyen sou anviwonman an, sitou nan sa ki gen rapò ak kontaminasyon rivyè Twoudinò a, ak lè ki nan zòn kote pwojè a te ye a, ni kijan yo ta pral jere dechè solid yo.

Demann lan te deklare elijib jou ki te 23 mas 2017 la. Nan dat 14 jen nan menm ane a, Pwosesis Faz Konsiltasyon MICI a te kòmanse, ki te fini ak yon akò konfidansyèl ki te siyen nan dat 8 desanm 2018. Akò a gen ladan l mezi ratapaj pou restore mwayen PAP yo genyen pou viv. Sou yon bò, yon manm nan chak fwaye ki afekte ta gen opòtinite pou jwenn travay nan PAK la apre yo fin resevwa fòmasyon teknik. Yon lòt bò, yon dezyèm manm nan fwaye ki afekte a ta kapab chwazi youn nan opsyon adisyonèl sa yo: Jwenn tè ak sipò teknik ("Aksè a tè"); ekipman espesyalize ak entran agrikòl ("Ekipman Espesyalize" oswa "Ekipman"); pwogram gradyasyon pou pi vilnerab la konsantre sou devlopman ti biznis ak aksè a mikwokredit ("Pwogram Gradyasyon"), ak yon ane bous etid fòmasyon pwofesyonèl ("Fòmasyon Pwofesyonèl"). Anplis de sa, akò a gen ladann dispozisyon ki gen rapò ak aksè a enfòmasyon sou aspè sosyal ak anviwonman pwogram nan. Ak demann pati yo, Mekanis la fè travay swivi ak fasilite reyinyon

¹ Nan ane 2015, Konsèy Administrasyon Egzekitif Bank lan te apwouve operasyon HA-L1101 pou sipòte Pak Endistriyèl Karakòl la. Sepandan, sa a te anile nan 2019.

swivi ant Pati yo ki gen pou objektif analize sitiyaasyon konfòmite ak rezoud pwoblèm oswa defi ki parèt pandan aplikasyon akò a.

Dapre paragraf 35 Politik MICI-BID la, peryòd Swivi Faz Konsiltasyon an pap depase senkan. Sepandan, dapre paragraf 59 la, Direktè MICI a ka mande Konsèy Egzekitif la yon pwolongasyon eksepsyonèl nan peryòd sila a. Nan ka sa a, sou demann Kolektif la ak akò Administrasyon BID ak Ajans Egzekitif la, MICI te fè yon demann pou pwolonje etap Swivi a pou yon peryòd ki pa depase yon ane. Yo te apwouve demann lan e nouvo dat limit la ap bout jou k ap 8 desanm 2024 la. Dapre demann lan, travay swivi nan ane adisyonèl la pral konsantre sou fini ak konpozan "Aksè a Tè" a. Eleman sa a gen ladann aplikasyon plan yo te dakò ak li a nan dat 12 avril 2023, kote PAP yo ki anrejistre nan opsyon sa a, ki pa t jwenn tè nan yon peryòd pati yo te dakò deja a, yo pral kapab chwazi ant "Ekipman Espesyalize yo" oswa opsyon "Pwogram Gradyasyon". Anplis de sa, pandan peryòd pwolongasyon sa a, yo pral kontwòle aktivite ki rete yo ki pa t aplike nan fen senkyèm ane siveyans la.²

Rapò sa a kouvri peryòd ki koresponn ak senkyèm ane faz swivi a, ki sot nan mwa avril pou rive nan mwa desanm 2023. Pandan peryòd sa a, MICI te dirije de (2) reyinyon Komite Swivi yo te òganize. Akòz de sitiyaasyon ensekirite peyi a ansanm ak pwoblèm lojistik, de sesyon as yo te fèt atravè videyo konferans ansanm ak patisipasyon Kolektif la, yo menm yo te branche sou telefòn yo. Depi sa te posib, Mekanis la te eseye fè fas ak pwoblèm teknolojik e ak komunikasyon nan lide pou tout pati yo patisipe nan sesyon yo kòmsadwa. Anplis de sa, li te garanti sèvis entèpretasyon angle-kreyòl-anglè. Anplis de sa toujou, MICI te kenbe kontak pèmanan ak Pati yo atravè reyinyon bilaterale pou aprann ak evalye ansanm pwogrè nan akonplisman angajman yo.

Peryòd swivi a ki ant mwa avril ak mwa desanm 2023 a te konsantre sou aplikasyon plan ki te mete sou pye pou konplete opsyon tè a "Aksè a Tè", se jou ki te 12 avril 2023 a yo te dakò a sa. Leta ayisyen te rive bay 21 PAP dwa pou itilize e lwe tè prive yo. Menm jan an tou, Kolektif la te bay lis final PAP yo ki ta kontinye nan eleman sa a ak sila yo ki ta chwazi yon lòt opsyon ak objektif pou kontribiye nan retabli mwayen poul viv yo. Nan sans sa a, 16 PAP kontinye nan opsyon tè a "Aksè a tè" depi yo te soumèt nouvo dokiman oswa yo te nan pwosesis analiz dokiman yo. 31 PAP chanje opsyon yo.³ Nan 31 yo, sis ladan yo te chwazi "Pwogram Gradyasyon" epi 25 te chwazi "Ekipman".

Nan kad opsyon "Ekipman Espesyalize" ak "Pwogram Gradyasyon" an, MICI te anrejistre nan katriyèm rapò swivi a ke gen 8 PAP ki t ap tann pou resevwa ekipman ak 22 PAP ki ta patisipe nan dezyèm sik Pwogram Gradyasyon an.⁴ Pandan peryòd ki rapòte nan dokiman sa a, pa gen okenn nan de opsyon sa yo te kòmanse pou PAP sa yo. Sepandan, UTE ak Administrasyon BID pran angajman pou yo fè distribisyon ekipman ak aplikasyon Pwogram Gradyasyon pandan ane pwolongasyon swivi a, epi yo pral mete ladan l PAP ki sòti nan opsyon tè a pami benefisyè yo.

² Aktivite yo gen ladann fòmasyon 100 PAP fasilite yo jwenn travay nan PAK la, yon evènman pou prezante enstitisyon mikwokredi yo, ak yon mikajou sou jesyon sosyal ak anviwònman PAK la ki dwe nan rapò swivi MICI a.

³ Nimewo sa a gen ladan de PAP ki gen dokiman ki te anba etid pou yon tan konsiderab epi yo te mande pou yo ale nan yon lòt opsyon.

⁴ Youn nan nèf PAP adisyonèl ki t ap tann pou resevwa ekipman yo te pèdi aksè a yon moso tè epi li te mande pou l chanje nan pwogram gradyasyon an

Menm jan an tou, yo te fè sèten kontra a fleksib nan lide pou yo mete nan youn nan de opsyon sa yo nenpòt lòt PAP ki pa rive jwenn tè.

Yon lòt bò, nan as ki gen awè ak opsyon "Travay nan PAK la", pa gen okenn chanjman ki obsève depi dènye rapò ki te pibliye nan mwa avril 2023 a. Selon rapò UTE ak Administrasyon BID la te fè jou ki te 10 novanm 2023 a, Sitiyasyon politik ak sekirite nan peyi a te afekte pèmanans ak atraksyon konpayi lokatè yo. UTE ap fè efò pou nouvo konpayi yo ka lokalize nan Pak la. Pandan setan, pandan pwolongasyon ane swivi a, Ajans Egzekitif la pral òganize yon dènye fòmasyon pou montre 100 PAP kijan pou yo koud - nan kad pwosesis MICI a - objektif la se pou l ka pi fasil pou yo ta jwenn travay nan Pak la.

Pou fini, pandan dènye reyinyon swivi a nan lane 2023 a, UTE te prezante yon rezime jeneral sou plan pou redui enpak sosyal ak nan anviwònman an. Sou demann youn nan konseye Kolektif la MICI pral òganize yon reyinyon eksklizif pandan ane 2024 la pou UTE ak Administrasyon BID la ka pataje enfòmasyon sou anviwonman an ak enfòmasyon sosyal yo tou.

Jouk jounen jodi a, pousantaj aplikasyon nan akò a ki akimile se 19% nan opsyon "Jwenn travay", 51% nan opsyon "Aksè ak Tè", 100% nan opsyon "Ekipman Espesyalize", 89% nan "Pwogram Gradyasyon" ak 100% nan "Fòmasyon Pwofesyonèl".

Mekanis la mete aksan sou efò ak fleksibilite Kolektif la ak ofisyèl UTE ak BID, ki te santral pou asire pwogrè yo reyalize nan eleman akò a. Malgre MICI te note yon efò adisyonèl nan bay enfòmasyon sou nivo aplikasyon akò a lè MICI oswa Kolektif mande l, Mekanis la mete aksan sou jan sa nesesè pou gen enfòmasyon alè epi egzat, espesyalman nan sa ki konsène eta pwosedi yo anba responsablite lòt moun ki andeyò de pati ki nan pwosesis MICI a. Anplis de sa, MICI konsidere li esansyèl pou ranfòse mekanis komunikasyon ant manm ki nan Gwoup ki fè demann lan, ak Kolektif la ak BID e ak UTE, patikilyèman nan ka ta gen yon sitiyasyon kèlkonk apre MICI fin fèmen ka a.

Pandan 2024 la, MICI pral kontinye fè swivi aktivite yo atravè òganizasyon ak fasilite sesyon sou entènèt (vityèl) Komite Swivi a. Si kondisyon ki gen awè ak sekirite peyi a bay yon chans, MICI pral fè yon misyon nan Karakòl anvan 8 desanm 2024 pou mete fen ak tout bagay. Objektif ki makònen ak sa nou di pi wo a se fè rapò sou rezilta yo an tèm de konfòmite ak Akò a. Antretan, Mekanis la pral bay Pati yo sipò espesifik jan sa nesesè epi li pral kontinye evalye kondisyon ki ta ka rann pwosesis la frajil. Nan mwa desanm 2024 la, rapò pou fèmen ka a ki pral pibliye a pral gen ladan l divès aksyon ki fèt ak rezilta yo rive reyalize. Dapre paragaf 35 Politik MICI a ak Gid pou Faz Konsiltasyon an, MICI pral voye rapò sa a bay Konsèy Egzekitif la pou enfòmasyon epi li pral pibliye li sou sit entènèt li a.

Lis Siyè yo

REZIME EGZEKITIF

I.	ISTORIK DOSYE A.....	1
II.	PRENSIP FONDAMENTAL POLITIK MICI POU SWIVI AKÒ YO	4
III.	AKSYON KI TE POZE PANDAN PERYÒD SWIVI RAPÒ SA A	4
IV.	KONKLIZYON AK PWOCHÈN ETAP YO	12

LYEN ELEKTWONIK

1. Demann Orijinal la
<https://www.iadb.org/document.cfm?id=40863304>
2. Dosye MICI-BID-HA-2017-0114
<https://mici.iadb.org/fr/cases/MICI-BID-HA-2017-0114>
3. Rapò sou Faz Konsiltasyon an
<https://www.iadb.org/document.cfm?id=EZSHARE-124330786-1301>
4. Premye Rapò Swivi sou Akò yo nan Faz Konsiltasyon an (2019)
<https://www.iadb.org/document.cfm?id=EZSHARE-124330786-1315>
5. Dezyèm Rapò Swivi sou Akò yo nan Faz Konsiltasyon an (2020)
<https://www.iadb.org/document.cfm?id=EZSHARE-124330786-2563>
6. Twazyèm Rapò Sou Akò yo nan Faz Konsiltasyon an (2021)
<https://www.iadb.org/document.cfm?id=EZSHARE-124330786-2596>
7. Katriyèm Rapò Swivi sou Akò yo nan Faz Konsiltasyon an (2022-Avril 2023)
<https://www.iadb.org/document.cfm?id=EZIDB0000559-124330786-2629>
8. Demann pwolongasyon dat limit la nan etap Swivi nan Faz konsiltasyon an
<https://www.iadb.org/document.cfm?id=EZIDB0000559-124330786-2900>
9. Pwopozisyon pou Finansman ki pa Ranbousab pou Pwogram Enfrastrikti (HA-L1055)
<https://www.iadb.org/Document.cfm?id=EZSHARE-422213973-24>
10. Pwopozisyon pou Finansman ki pa Ranbousab pou Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif (HA-L1076)
<https://www.iadb.org/Document.cfm?id=EZSHARE-1264222835-30>
11. Pwopozisyon pou Finansman ki pa Ranbousab pou Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif II (HA-L1081)
<http://www.iadb.org/Document.cfm?id=38279164>
12. Pwopozisyon pou Finansman ki pa Ranbousab pou Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif III (HA-L1091)
<http://www.iadb.org/Document.cfm?id=39273513>
13. Plan Aksyon pou Retabli Mwayen Moun yo Genyen pou yo viv
<https://www.iadb.org/Document.cfm?id=EZSHARE-422213973-89>
(ki disponib an franse sèlman)
14. Etid sou Enpak Sosyal Ayiti - Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif I-IV (HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091, HA-1101)
<http://www.iadb.org/Document.cfm?id=37091614>
15. Etid sou Enpak nan Anviwònman an- Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif I-IV (HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091, HA-1101) - Disponib an franse sèlman-
<http://www.iadb.org/Document.cfm?id=39970805>
16. Nòt pou bay Direksyon sou Kijan pou Jere ka a a Distans Pandan y'ap gen Aksè epi ki gen Sekirite
<https://idbdocs.iadb.org/wsdocs/getdocument.aspx?docnum=EZSHARE-525549286-344>
17. Gid pou fè fas ak risk pou mekanste ki ta ka fet nan kad jesyon demann yo
<https://idbdocs.iadb.org/wsdocs/getdocument.aspx?docnum=EZSHARE-525549286-336>

SIGL AK ABREVIYASYON

Administrasyon	Jesyonè (yo) oswa Manadjè Gwoup BID yo ki responsab operasyon li finanse oswa moun yo delege yo.
AREDE	Aksyon pou Reforestasyon ak Defans Anvironman an
Bank oswa BID	Bank Entèamerikèn pou Devlopman
DGI	Direksyon Jeneral Enpo peyi dAyiti (<i>Direction Général des Impôts</i>).
Konsèy	Se Konsèy Administrasyon BID la
ESS	Ekip Anvironman Pak la, Sante ak Sekirite. (<i>Equipe de l'Environnement, de la Santé et de la Sécurité</i>)
FK	Faz Konsiltasyon MICI a
Gouvènman oswa GdH	Gouvènman Ayisyen
Kolektif oswa Moun ki te fè Demann lan	Kolektif Peyizan Viktim Tè Chabé
Komite	Gwoup 10 Kandida reprezantan Kolektif la pandan pwosesis MICI a.
MEF	Ministè Ekonomi ak Finans peyi dAyiti
MICI oswa Mekanis	Mekanis Endepandan pou Konsiltasyon ak Ankèt
OSS	Òganizasyon Sosyete Sivil yo
PAP	Moun ki afekte akòz Pwojè a. (<i>Personnes Affectées par le Projet</i>)
PAR	Plan pou bay Sipò ak Retabli Mwayen pou Moun yo Viv.
PIC oswa Pak	Pak Endistriyèl Karakòl.
PITAG	« Pwogram Inovasyon ak Teknoloji nan zafè agrikilti pou forè ak zafè agrikòl ». Program sa a se BID ki finanse li pou fasilite opsyon « Ekipman Espesyalize ak Entran Agrikòl »
Politik MICI	Se politik Konsèy administrasyon BID la apwouve an desanm 2014, yo te fè chanjman ladan l 14 avril 2021, se li ki bay kijan pou MICI fonksyone nan sa ki gen awè a rekèt sou aktivite BID oubyen FMI finanse (Dokiman MI-47-8)
UTE, Inite Teknik pou Egzekisyon	Inite Teknik pou Egzekisyon nan Ministè Ekonomi ak Finans.

I. ISTORIK DOSYE A

- 1.1 Objektif "Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif la" li la pou bay devlopman sektè prive a nan Nò peyi d'Ayiti a jarèt atravè konstriksyon ak eksplwatasyon Pak Endistriyèl Karakòl la (PIC oswa PAK). Pak la mezire apeprè 246 ekta epi li twouve li nan komin Karakòl tou pre *Trou du Nord, Terrier Rouge* ak *Limonade* nan depatman Nòdès Ayiti.
- 1.2 BID finans Pwogram nan atravè senk operasyon dekesman ki pa ranbousab (HA-L1055, HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091 ak HA-L1143)⁵ ak divès lòt koperasyon teknik. Dènye operasyon an, [HA-L1143](#) "Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif V", Konsèy Egzekitif la te apwouve li jou ki te 3 novanm 2021 pou sipòte PAK la.
- 1.3 Pwogram Enfrastrikti (HA-L1055), premye operasyon dekesman ki pa ranbousab la te la pou sipòte Pak la, se jou ki te 25 jiyè 2021 la Konsèy Egzekitif la te apwouve l. Operasyon sa a te la pou sipòte: (i) Premye pati konstriksyon Pak la, ki gen ladan l kloti espas la, espas pou fè epirasyon, espas pou yon ti bout tan, pou tretman dlo ak espas pou jere fatra, (ii) 4 konstriksyon endistriyèl, (iii) Yon biwo pou administrasyon, (iv) Etid sosyal ak etid sou anvironman an, ansanm avèk mezi ki la pou diminye pwoblèm yo, ak (v) plan konpansasyon epi retabli mwayen pou moun pwojè a afekte yo ka viv. Yon pati nan dekesman dènye volè sa a fè pati operasyon HA-L1076.
- 1.4 Jou ki te 12 janvyè 2017 la, MICI te resevwa yon rekèt ki sòti bò kote *Kolektif Peyizan Viktim Tè Chabé*, ki te jwenn sipò twa òganizasyon nan sosyete sivil la: *Accountability Counsel*, *Action Aid Haiti* ak AREDE. *Kolektif la* gen apeprè 422 fanmi ki fè jaden nan zòn kote Pak la te konstwi a. Moun ki te prezante rekèt la te di konsa kote yo fè kloti Pak la pase a, san yo pa poze kesyon, te fèt sou pasaj yo pou antre nan jaden yo ki te ap ba yo manje. Menm lè yo te resevwa apresa yon konpansasyon sou fòm kach an plizyè tranch epi yon dènye tranch – moun ki te pote plent yo te di mezi sa a pa te pèmèt yo rejwenn mwayen pou yo kontinye viv. Yo te di tou yo pa te rann kont ki kalite enpak pwogram sa a t'ap genyen sou anvironman an, espesyalman sou koze polisyon rivyè Twoudinò a epi nan lè a, nan espas pwojè a. ansanm ak jesyon dechè solid yo.
- 1.5 Yo te aksepte rekèt la nan dat 23 mas 2017. 14 jen 2017, lè yo fin evalye pou wè ki posiblite dyalog ki genyen, pwosesis faz konsiltasyon MICI a kòmanse. Daprè politik MICI-BID, pwosesis Faz Konsiltasyon an ta dwe dire 12 mwa pou pi plis. Nan ka sa a, Konsèy Egzekitif Bank lan bay akò li pou yon pwolongasyon si mwa sou dat nou te mansyone anvan an, dat ki bout jou ki te 14 desanm 2018.
- 1.6 Pandan faz konsiltasyon an, MICI te planifye epi òganize 6 reyinyon byen prepare, pandan li te pran swen pou yo te fè swivi sou sijè pati yo te mete sou tab la anvan yo kòmanse epi itilize yon metòd tout moun te dakò sou li anvan pwosesis la kòmanse. Nan fen sizyèm seri reyinyon yo, tout pati yo te jwenn yon antant an pati sou 19 pwen kote yo dakò kòmanse aplike yo touswit, 8 desanm 2018, yo te siyen dènye akò final la. Antant sa a gen ladan l mezi pou korije zafè pou yo rejwenn mwayen pou moun pwojè

⁵ Nan 2015, Konsèy Egzekitif Bank lan te apwouve Operasyon HA-L1101 pou sipòte Pak Endistriyèl Karakòl la. Sepandan, li te anile l an 2019.

a te afekte yo viv (PAP yo). Yon lòt bò, youn nan manm fanmi ki te afekte yo ap gen priorite pou jwenn travay nan Pak la aprè yo fin pran Fòmasyon Teknik. Yon lòt bò, yon lòt manm fanmi moun ki afekte yo ta ka chwazi youn nan opsyon sa yo : jwenn tè ak sipò teknik (« Gen aksè a tè ») pou yon maksimòm 100 PAP ; materyèl espesyalize ak entran agrikòl (« Ekipman Espesyalize ») ; Pwogram Gradiyasyon an pou moun ki pi vilnerab yo chita sou devlopman ti biznis ak aksè pou yo jwen prè nan mikwokredi («Pwogram Gradiyasyon »), ak fòmasyon pwofesyonèl. Anplis de sa, akò gen ladan l, dispozisyon ki pran pou fasilite moun yo jwen aksè a enfòmasyon sou kesyon sosyal yo ak anvironman Pwogram nan. Jou ki te 5 oktòb 2021 an, tout pati yo te siyen pou amande akò a sa ki te pèmèt PAP yo jwen tè leta kòm opsyon tè a «Aksè a tè» ansanm ak lòt mezi pou pote koreksyon anplis.

- 1.7 Pou sa ki gen awè a fason pou swivi angajman ki te pran yo fèt, pati yo te dakò pou kreye yon komite swivi ki gen twa reprezantan Kolektif la ladan l, yon reprezantan Direksyon Bank lan ak yon reprezantan UTE. Anplis de sa, Pati yo te mande patisipasyon MICI nan ede siveye. MICI te dirije reyinyon komite swivi a atravè Julián Portilla, manm lis ekspè pou mennen Mekanis lan, ki gen wòl sa a depi premye evalyasyon yo.
- 1.8 An akò ak paragraf 34 nan Politik MICI-BID la, Pati yo te dakò ke, kondisyon akò yo ta rive jwenn, plan an ak orè swivi a, yo tout konfidansyèl. Plan swivi MICI te prepare pou voye bay Konsèy Egzekitif Bank lan te apwouve sou baz pa gen okenn-objeksyon jou ki te 2 fevriye 2019 la.
- 1.9 Nan mwa janvyè 2020, MICI te fè soti premye rapò swivi akò yo ki te kouvri peryòd soti janvyè pou rive desanm 2019. Pandan peryòd sa a, Mekanis lan te konstate UTE ak Administrasyon an te fini avèk pwosesis pou revize peman konpansasyon ki te bay yo epi respekte dat limit ki te genyen pou distribiye kit skolè yo. Men, MICI te fè pwogrè fèb nan zafè ki gen rapò ak « Jwenn travay » epi opsyon pou sipò anplis yo. Nan sa ki gen rapò ak travay nan Pak la, nan fen ane 2019 la se selman 12% moun ki te enskri yo ki te jwenn travay. Nan sa ki gen awè ak lòt opsyon yo, nan mwa desanm 2019, aplikasyon ofisyèl okenn nan yo pa t ko kòmanse. MICI te jwenn difikilte bò kote moun ki te pote plent yo pou yo ka konfòme yo dapre sa ki te di nan akò a sou chwa opsyon anplis yo, ansanm ak pwosesis administratif BID ak UTE yo ki te pran plis tan pase sa ki te planifye depi nan kòmansman an.
- 1.10 Nan mwa fevriye 2021, MICI te fè soti dezyèm rapò swivi sou akò a ki te kouvri peryòd soti janvyè rive desanm 2020. Pandan peryòd sa a, Mekanis la te remake nan opsyon « Jwenn travay la », 12 % PAP ki te enskri yo te jwenn travay nan Pak la depi lè akò a te siyen. Men, 15 PAP pa t kontinye travay nan Pak la. UTE ak BID te pran desizyon pou itilize sant fòmasyon PAK la pou fòme PAP yo, sa te ede rann pi fasil 69 kandida jwenn travay. Menm jan an tou, MICI te remake yon pwogrè ki egal a 70% nan aplikasyon opsyon « Ekipman Espesyalize » ak kòmansman aplikasyon « Pwogram Gradiyasyon » an. Pou sa ki gen awè ak opsyon « Tè a », MICI pa t remake pwogrè nan sans rezilta yo. Mekanis lan te detekte reta nan aplikasyon angajman ki te gen nan akò a se te akòz reta nan pwosedi ak pwosesis Konsèy Egzekitif Bank lan, asanm ak reta

nan pwosedi ak pwosesis responsab Inite Teknik Egzekisyon an, ansan ak pwoblèm kominikasyon ak pwoblèm mobilizasyon bò kote Kolektif la.

- 1.11 Nan mwa avril 2022, MICI te pibliye twazyèm rapò swivi akò yo ki kouvri peryòd soti janvye 2021 pou rive mars 2022. Pandan peryòd sa a, 19 % PAP enskri yo te jwenn aksè pou jwenn travay nan Pak la depi akò a te fin siyen. Nan lespri pou kontinye ak sa ki te fèt pandan dezyèm pati ane 2020 an, UTE ak BID te pran dispozisyon pou itilize sant Fòmasyon Pak la pou fòme yon dezyèm gwoup ki gen ladan 134 PAP nan kòmansman ane 2021 an. Konsènan nivo avansman, 25 PAP te gen aksè nan travay, 11 nan peyi, 172 nan pwogram gradyasyon ak 2 nan fòmasyon pwofesyonèl. Sepandan, MICI obsève pwogrè limite nan eleman "Ekipman espesyalize". Nan eleman sa a, yo te repare 13 pi ki te prezante pwoblèm, men pa gen okenn ponp a motè yo te delivre ni okenn nouvo pi te fin fouye. An tèm de nivo kimilatif aplikasyon an, Mekanis la anrejistre: 11% nan "Aksè a tè", 70% nan "Ekipman Espesyalize", 89% nan "Pwogram Gradyasyon" ak 66% nan "Fòmasyon Pwofesyonèl". MICI te remake kontèks sosyal yo ak politik yo konplike, kondisyon sekirite yo frágil epi chans pou gen yon katastwòf natirèl te mete baryè nan avansman ki dwe fèt nan pwosesis ansanm ak kominikasyon avèk Kolektif la.
- 1.12 Nan mwa avril 2023, MICI te pibliye katriyèm Rapò Swivi Akò yo pou peryòd avril 2022 - avril 2023. Pandan reyinyon an, aplikasyon opsyon "Ekipman Espesyalize" te konkli. Mekanis la te fè tou pwogrè enpòtan nan opsyon "Tè a". Selon nimewo yo, 18 PAP te vin jwenn tè (ki gen ladan tè prive), 26 nan ekipman espesyalize, ak 2 te konplete ane fòmasyon pwofesyonèl yo. Sou "Pwogram Gradyasyon" an, pati yo te dakò fè yon dezyèm sik pou 20 PAP ki te chwazi opsyon sa a. Malgre MICI pa t 'anrejistre pwogrè sou opsyon "Jwenn travay" la, Pati yo, kòm kolektif la te mande l, te dakò fè yon twazyèm fòmasyon kouti pou 100 PAP pou ede yo jwenn travay pi fasil nan PAK la. Anplis de sa, UTE te pataje ak Kolektif la premye rapò sou mezi pou diminye enpak sosyal ak sou anviwònman PAK la.
- 1.13 Konsènan pousantaj kimilatif nan aplikasyon nan fen mwa avril 2023, MICI te obsève: 19% nan opsyon "Aksè nan travay", 33% nan opsyon "Aksè a Tè", 100% nan opsyon "Ekipman Espesyalize", 89% nan "Pwogram Gradyasyon" ak 100% nan opsyon "Fòmasyon Pwofesyonèl" la. Nan fen katriyèm ane swivi a, pati yo te dakò sou yon plan ki la pou ranfòse aplikasyon opsyon "Tè" a, prevwa dat limit aplikasyon yo, epi fè sètèn PAP ki pa rive konplete pwosesis pou jwenn tè a delè yo dakò ak la a, ka rantre nan dezyèm sik "Pwogram Gradyasyon" an oswa kapab chwazi opsyon "Ekipman Espesyalize" a.
- 1.14 Nou kapab konsilte istorik dosye MICI-BID-HA-2017-0114 la ansanm ak dokiman piblik ki te prepare nan kad pwosesis la nan [dosye ka a](#) ki nan Rejis Piblik MICI a.⁶

⁶ Apati de lyen elektwonik yo ou ka jwenn aksè a dokiman piblik ki an rapò ak ka a.

II. PRENSIP DE BAZ POLITIK MICI YO POU SWIVI AKÒ YO

- 2.1 Paragraf 35 Politik MICI a (MI-47-8) di konsa, si Pati yo ta rive jwenn yon akò nan kad pwosesis faz konsiltasyon an, Mekanis la pral devlope ansanm yon plan ak kalandriye pou kontwòle akò yo rive jwenn nan, si sa nesèsè. Dire plan sa a p ap depase senk (5) lane.
- 2.2 Dapre Politik la, Mekanis lan ap remèt chak ane you rapò swivi bay konsèy Egzekitif la pou enfòmasyon yo.

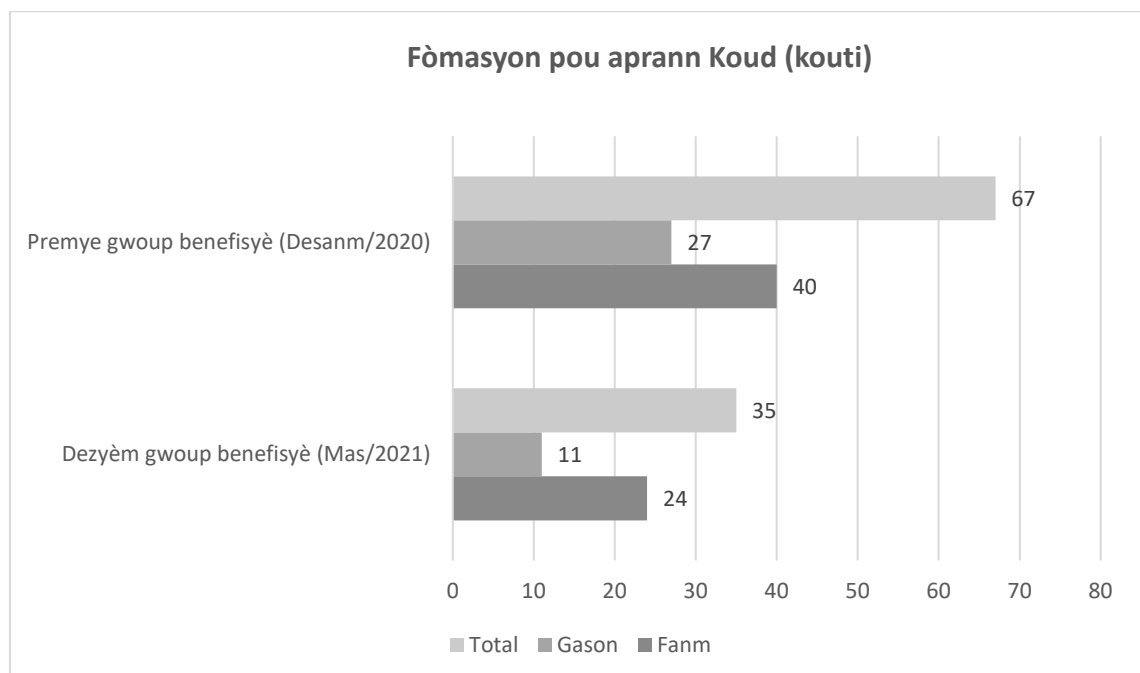
III. AKSYON KI TE POZE PANDAN PERYÒD SWIVI YO RAPÒTE A

- 3.1 Kontak fas a fas ak misyon sou sit pwojè yo fondamantal pou devlopman aktivite Faz Konsiltasyon an nan tout etap li yo. Sepandan, lè n ap gade restriksyon sityasyon ensekirite nan peyi a, gen mezi ki te pran pou kapab limite, otank posib, enpak sa te kapab genyen sou travay evaliyasyon pandan katriyèm ane swivi a (soti nan mwa avril pou rive nan mwa desanm 2023), atravè reyinyon sou entènèt ak komunikasyon altènatif.
- 3.2 Kòm katriyèm rapò swivi a detaye pwogrès ki fèt jiska avril 2023, rapò sa a gen ladann rezilta yo te jwenn soti nan mwa avril pou rive desanm 2023. Sa n sot di pi wo a, se chèche l t ap chèche prezante kibò nou ye ak kesyon kouti a nan fen senkyèm ane swivi a - dapre Politik MICI-BID la - se ta dwe dènye ane swivi a.
- 3.3 Sepandan, dapre paragraf 59 Politik MICI-BID la, Konsèy Egzekitif Bank lan te apwouve yon [pwolongasyon eksepsyonèl](#) pou yon lòt ane pou peryòd swivi. Nouvo dat limit la bout jou k ap 8 desanm 2024 la. Dapre dokiman an, swivi MICI a pral konsantre l sou kijan yo te aplike opsyon "Tè a" ak aktivite adisyonèl ki pap bout jou k ap 8 desanm 2023 a (yon fòmasyon pou 100 moun pou ede yo jwenn travay nan PAK la, yon evènman pou prezante enstitisyon mikwokredi yo, ak yon aktyalizasyon sosyal ak anviwònmantral ki dwe nan rapò swivi MICI a).
- 3.4 Detay sou aktivite ki te fèt pandan senkyèm ane swivi yo anba la a:
- 3.5 **Reyinyon Bilateral ak komite swivi a.** Anplis de reyinyon ki te fèt nan kad misyon swivi a, Mekanis la te dirije sou entènèt, 8 reyinyon bilateral ak Pati yo ansanm ak 2 sesyon ak Komite Swivi a, li te asire l ke Administrasyon Bank lan, UTE, Reprezantan gwoup moun ki pote plent yo ansanm ak Konseye yo te patisipe nan reyinyon ki te fèt sou entènèt la tou. Piske pifò moun ki fè Demann yo pa gen aksè ak òdinatè oswa koneksyon entènèt yo pa estab, yo te patisipe nan reyinyon ki te fèt la a distans atravè telefòn yo. Menm jan an tou, MICI te bay entèpretasyon anglè-kreyòl-anglè. Te toujou gen sesyon preparasyon ak chak Pati yo anvan tout sesyon Komite Swivi yo, e pami yo te gen fasilite a, Kowòdonatè Faz Konsiltasyon an, Ofisye Ka a ak Asistan Faz Konsiltasyon an.
- 3.6 **Kontak Regilye ant MICI ak Pati yo e ak aktè ki enpòtan yo.** Pandan peryòd rapò a, MICI te toujou kenbe kontak ak chak Pati yo chak semèn pa telefòn, mesaj *WhatsApp* ak *E-mail*. Se konsa tou, Mekanis la fasilite diferan reyinyon ak tout pati ki konsène yo lè yo mande sa e lè sa nesèsè. Nan kad brase lide sa yo, MICI te pwofite de opòtinite

sa a pou l aprann sou pèspektiv chak Pati konsènan pwogrè konfòmite avèk akò yo, idantifye pwoblèm ki ka anpeche yo aplike aktivite yo kòmsadwa, epi pwopoze aksyon pou rezoud yo.

- 3.7 Yon lòt bò, MICI te an kontak pèmanan ak reprezantan ayisyen an nan Konsèy Direksyon Egzekitif la ansanm ak lòt Direktè ki te manifeste enterè yo, pami yo nou jwenn BID an Ayiti ak ekip pwojè a nan objektif pou toujou enfòme yo kijan y ap vanse ak dosye a.
- 3.8 **Swivi ki fèt nan medya a ak evènman ki enpòtan yo.** Pandan menm peryòd la, MICI te fè yon kout je nan laprès, rezo sosyal yo, pòtay elektwonik ak evènman yo konsa pou l wè si l ap rive idantifye enfòmasyon ki enpòtan nan kontèks la ki ta ka gen kèk konsekans sou swivi aktivite yo te dakò ak yo a.
- 3.9 **Estati konfòmite.** Jouk nan dat 11 desanm 2023 a, men obsèvasyon ki te fèt:
- 3.10 **Rive jwenn travay nan PAK la aprè fòmasyon teknik (Aksè a travay).** Pa gen okenn dosye ki montre okenn PAP ki te jwenn travay pandan peryòd rapò sa a. Menm jan an tou, gen 70 PAP te gen aksè a travay depi lè Akò a te siyen, sa ki reprezante 19% nan 375 PAP ki te anrejistre yo. Kantite sa a gen ladan l 45 PAP ki te rive jwenn travay an 2019 ak 2020, ansanm ak 25 PAP nan 2021.
- 3.11 Nan objektif pou avanse ak konpozan sa a nan akò a, epi ede PAP yo jwenn travay la yo, UTE ak Bank lan bay yon fòmasyon kouti (tayè) ki dire 8 semèn pou de gwoup PAP. Fòmasyon premye gwoup la te gen 67 PAP ki te patisipe e li te bout nan mwa desanm 2020, e nan fòmasyon dezyèm gwoup la te gen 35 PAP ki te patisipe e li te bout nan mwa mas 2021. 25 PAP ki te jwenn travay nan 2021 an fè pati premye gwoup ki resevwa fòmasyon an.

Grafik 1. KONPOZISYON DE GWROUP BENEFISYÈ YO NAN FÒMASYON POU APRANN KOUT (KOUTI).

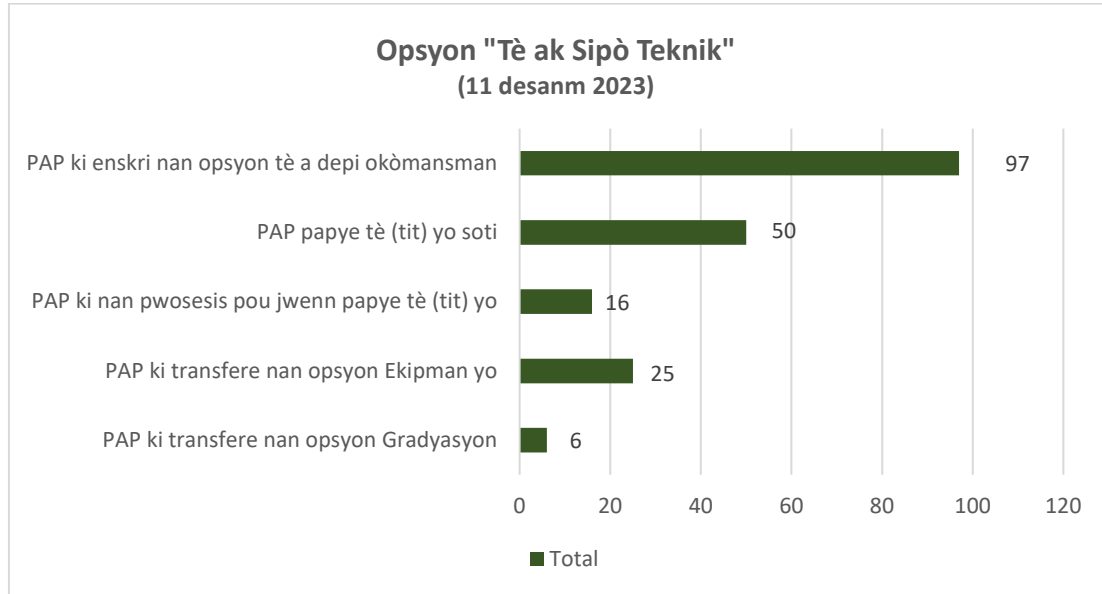
- 3.12 Komite a te mande pou yo bay yon twazèm gwoup PAP fòmasyon, nan objektif pou ogmante posibilite pou yo ta jwenn travay. Bank la ak UTE a aksepte demann sa a e fè konnen ke yo pral òganize yon twazyèm seyans fòmasyon sou kouti pou yon gwoup ki pap depase 100 PAP pandan dezyèm mwatye lane 2023 a. Malgre ke, nan dat rapò sa a bout, pa gen okenn fòmasyon konsa ki te kòmanse; Kolektif la nan pwosesis pou òganize yo konsa, pou mwa janvyè 2024 la yo kapab voye bay UTE yon lis 100 PAP ki ta patisipe nan fòmasyon sa a.
- 3.13 **Lòt mezi toujou pou restorasyon mwayen moun yo gen pou viv.** Pwosesis ki la pou PAP yo chwazi opsyon yo pi pito a te kòmanse nan mwa mas 2019 ak sis sesyon enfòmasyon sou opsyon “Jwenn tè”, se UTE avèk èd BID, te òganize plizyè lòt seyans konsa ant mwa avril ak jiyè 2019, e pwosesis la te vin bout nan mwa oktòb 2019. Pandan peryòd ki koresponn ak senkyèm ane swivi a, MICI anrejistre pwogrès sa yo nou pral pataje la a:
- 3.14 **Jwenn Tè ak Sipò Teknik (*Accès à la terre*):** Dapre 3 rapò UTE te pibliye jou ki te 18 jiyè, ak 6 ak 18 septanm 2023, 21 PAP te jwenn dwa lwaye ak itilizasyon tè nan men Leta ayisyen ak 16 PAP nan pwosesis pou jwenn tit. Antou, 50 PAP te rive jwenn tè depi lè akò a te siyen, sa ki reprezante 51% nan 97 PAP ki anrejistre nan opsyon sa a.
- 3.15 Sepandan, jan sa te endike nan rapò ki te soti anvan an, yon vwazen te anpeche yon PAP pran kontwòl tè li te resevwa anrejistreman kontra lwaye ak dwa itilizasyon pou li nan men Leta ayisyen. Jan UTE te rapòte sa jou ki te 14 jiyè 2023 a, Direksyon Jeneral Enpo (DGI *an franse*) dwe detèmine si dokiman vwazen an lejitim ak ki pwosedi pou l swiv. Dapre UTE, de sityasyon ka rive. Si DGI di dokiman yo lejitim, vandè dwa itilizasyon tè a dwe remèt lajan an oswa bay PAP la yon lòt moso tè. Si yo pa bon papyè, sityasyon an ta dwe rezoud atravè sistèm jidisyè a. Malgre yo te avèti ke yon rezolisyon atravè mwayen jidisyè ka pran yon pakèt tan, ni UTE ni Bank lan te fè konnen yo pral sipòte PAP la kòmsadwa kenpòt as li ta deside fè pou rezoud sityasyon sa a. Jou ki te 11 desanm 2023, UTE te fè MICI konnen l ap tann repons DGI.
- 3.16 Apati 11 desanm 2023, men kijan sityasyon PAP ki nan pwosesis pou jwenn tit yo a ye:

Tablo 1. Nan ki pwen tit "PAP ki nan Pwosesis" la ye jouk jounen 11 desanm 2023 a.

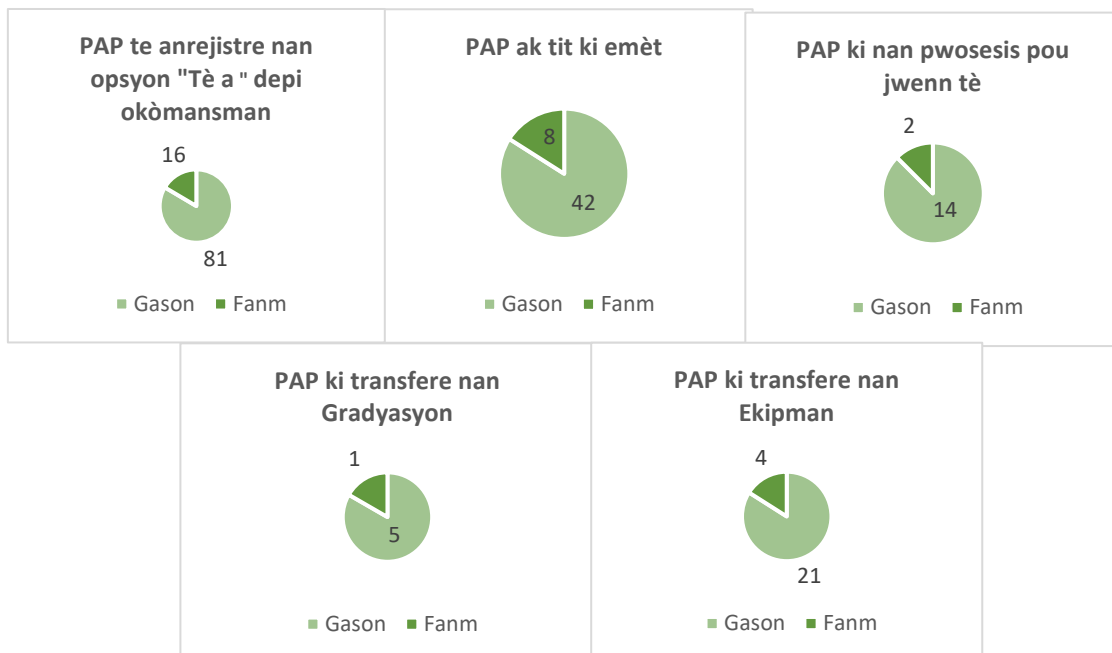
Tè prive yo	
<u>Men nan ki pwen yo ye</u>	<u># PAP</u>
Pwosesis pou emèt chèk pou peye vandè a	2
Analiz de pa DGI ap analize dosye (tit) yo.	7
Tè ki nan domèn prive Leta ayisyen	
<u>Men nan ki pwen yo ye</u>	<u># PAP</u>
Pwosesis pou emèt chèk pou peye moun k ap vann dwa a	5
Ap tann apantaj	2

- 3.17 Kounye a, nan fè swivi plan yo te dakò nan reyinyon swivi ki te fèt jou ki te 12 avril 2023 la, Gwoup ki te fè demann lan te voye dènye lis moun k ap chanje opsyon pou soti nan opsyon "Tè" a pou travèse nan yon lòt opsyon (Ekipman oswa Gradyasyon) jou ki te 13 septanm 2023 a. Gen 29 PAP ki te chanje opsyon yo paske li pa t posib pou yo gen dokiman ki nesèsè pou yo ta rive jwenn papye tè a (tit). Menm jan an tou, ant septanm ak novanm 2023, Gwoup ki te fè demann lan rapòte gen de (2) PAP ki t ap tann tè, deside chanje pou opsyon "Ekipman".

Grafik 2. Eta konfòmite opsyon "Tè ak Sipò Teknik" jouk pou rive 11 desanm 2023 a.

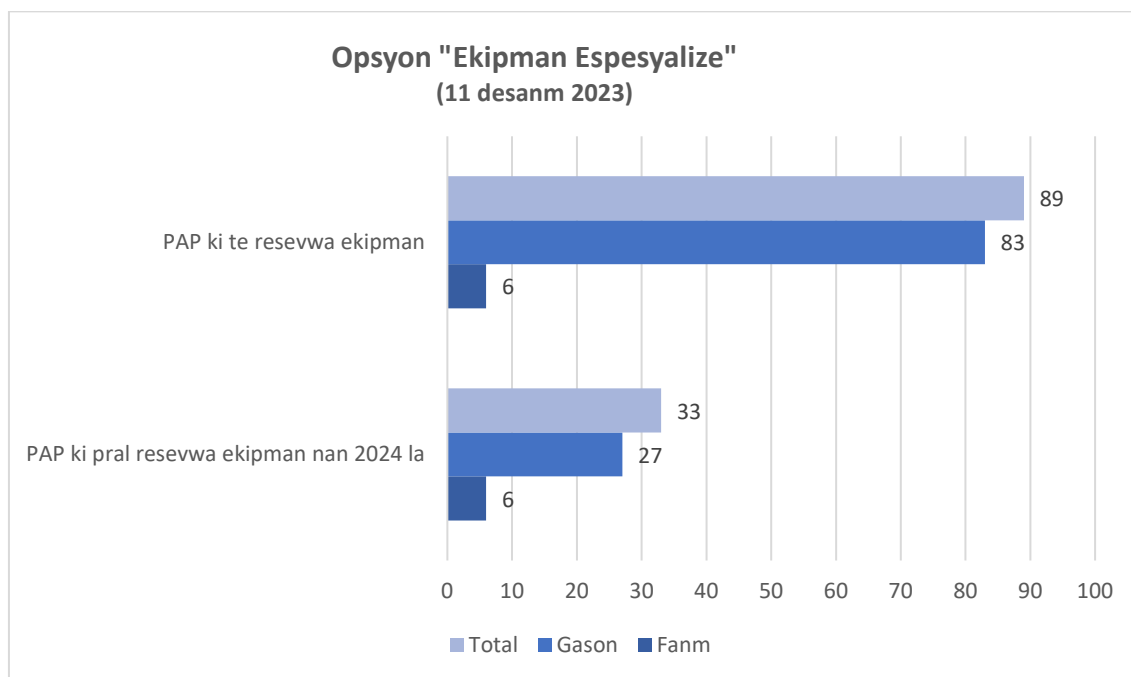

Grafik 3. Eta konfòmite opsyon "Tè ak Sipò Teknik" ant fia k gason jouk nan dat 11 desanm 2023 a.

- 3.18 **Ekipman Espesyalize ak Entran Agrikòl (Ekipman):** Jan yo te rapòte sa nan twazyèm rapò swivi Akò yo a, aplikasyon konpozan sa a pou 89 PAP ki te anrejistre okòmansman an te fini. Distribisyon ekipman pou uit (8) PAP adisyonèl ki te enskri nan opsyon an pa t rive fèt ant avril ak desanm 2023.⁷ Distribisyon sa a pral fèt ansanm ak gwoup 25 PAP ki te soti nan opsyon Tè a pou ale nan opsyon Ekipman an pandan ane pwolongasyon swivi a.
- 3.19 Pou gwoup sa a, ak demann UTE , PAP benefisyè yo dwe siyen yon deklarasyon sou sèman sou aksè a tè a, kote chak pati yo dakò sou sa e ki nan deklarasyon sila a. Menm jan an tou, nan dènye reyinyon Komite Swivi a, Gwoup Demandè yo fè kòmantè premye gwoup benefisyè yo te jwenn kèk enkonvenyan ak pwi yo, kidonk, yo ta renmen anpeche sityasyon sa a repete ankò. Nan sityasyon sa a, UTE ak Bank lan fè konnen pwofondè pwi yo te baze sou yon seri kritè teknik ki te dwe respekte e yo pa kapab bay garanti y ap jwenn dlo agogo, 24 sou 24, sèt jou sèt. Sepandan, yo pwopoze pou yon teknisyen eksplike kritè sa yo bay PAP benefisyè yo nan dezyèm gwoup sa a epi, si sa aplikab, rezoud nenpòt enkonvenyan pandan y ap konsidere limit ki nan kritè ki tabli yo. Reyinyon sa a pral fèt nan premye trimès 2024 la.
- 3.20 Finalman, dapre rapò UTE nan Dat 11 desanm 2023 a, se prepare yo t ap prepare bidjè pou aplikasyon opsyon sa a.

Grafik 4. Eta konfòmite opsyon "Ekipman Espesyalize" jouk pou rive 11 desanm 2023 a.

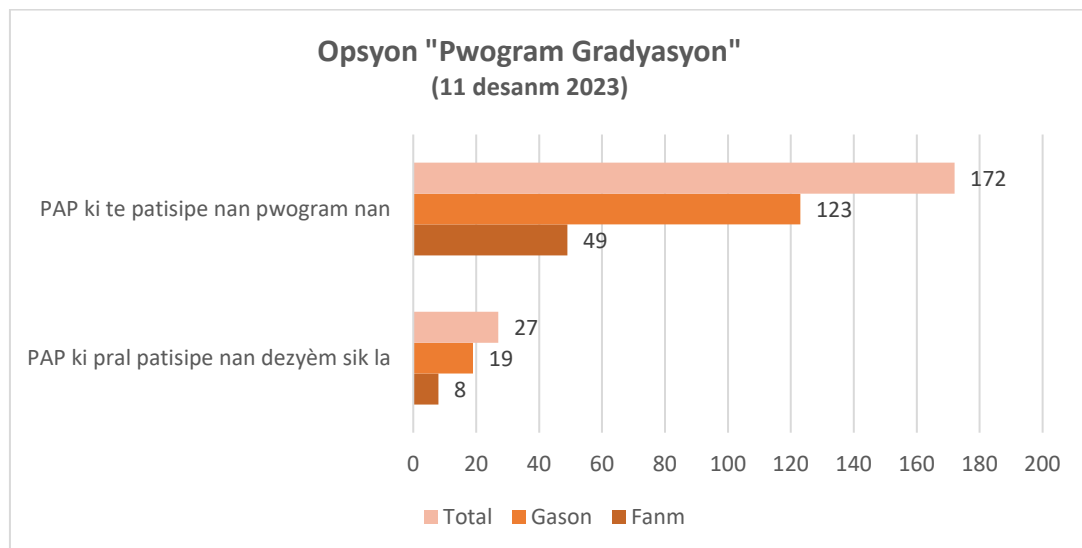
- 3.21 **Pwogram gradyasyon pou moun ki pi vilnerab yo ki konsantre l sou devlopman ti biznis ak aksè a mikwokredi (Pwogram Gradyasyon):** opsyon sa a konsantre l sou fòmasyon pou kreye ti biznis yo epi asire l ke, yon fwa yo fini, benefisyè yo ka jwenn

⁷ An avril 2023, nèf PAP yo t ap tann pou resevwa ekipman yo. Sepandan, dapre sa ki te rapòte pa plenyen yo, youn nan yo te decide transfere nan Pwogram Gradyasyon an.

aksè a mikwokredi. Pwogram nan gen ladan l yon montan pou chak benefisyè ki vize achte yon premye byen epi fasilite PAP yo gen aksè a swen lasante. Enstitisyon Sonje Ayiti se òganizasyon espesyalize ki te gen kontra pou mete pwogram nan kanpe.

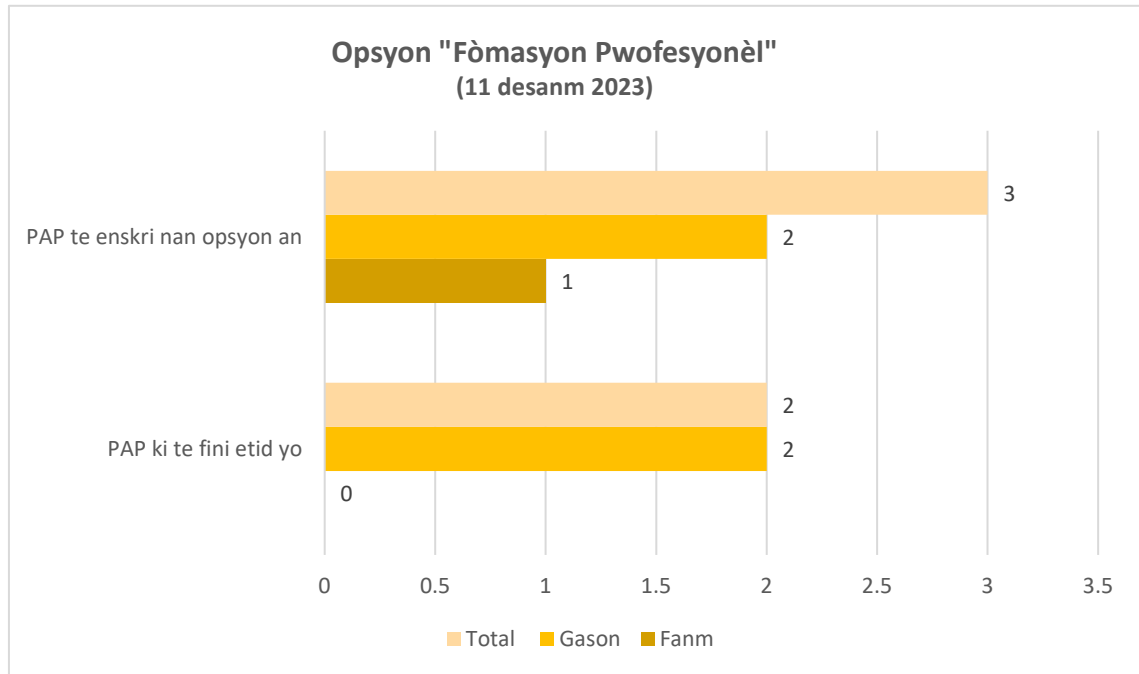
- 3.22 Pwogram nan te konkli an avril 2022 pou 172 PAP k ap patisipe yo. Dapre Konseye Aplikan yo, toujou gen 20 PAP ki anrejistre nan opsyon sa a ki pa t enkli nan pwogram gradyasyon an. Nan yon kominikasyon ki soti nan dat 29 avril 2023, UTE fè kòmantè ke li te nan pwosesis negosyasyon an pou aplike yon sik adisyonèl nan pwogram nan. Dezyèm sik pwogram nan pral vize a: a.) 20 PAP ki mansyone pi wo a, b.) 6 PAP ki soti nan opsyon "Tè" a, epi c.) yon PAP ki deside chanje opsyon pou soti nan opsyon "Ekipman" pou ale nan opsyon "Gradyasyon" paske li te pèdi opòtinite tè l te jwenn nan.
- 3.23 Nan reyinyon 10 novanm 2023 a, UTE ak Administrasyon Bank lan te asire ke kantite lajan ki enkli nan dezyèm sik pwogram nan ap kenbe menm pouvwa acha ak sa yo te peye nan premye sik la. PAP benefisyè yo pral kapab achte menm kantite byen oswa bèt ak benefisyè premye sik la. Anplis de sa, Ajans Egzekitif la rapòte ke dezyèm sik la pral dire 10 mwa, epi li pral kenbe menm kalite ak asistans ak sik anvan an.
- 3.24 Dapre yon kominikasyon ki soti nan UTE nan dat 11 desanm 2023 a, se prepare yo t ap prepare bidjè pou aplikasyon dezyèm sik pwogram nan.

Grafik 5. Eta Konfòmite opsyon "Pwogram Gradyasyon" jouk nan dat 11 desanm 2023 a.

- 3.25 **Fòmasyon pwofesyonèl:** Jan sa te ekri nan katriyèm rapò swivi a, UTE te peye ane etid pou twa PAP ki anrejistre yo. De te fini pandan ane etid la e youn pa t kapab fini etid li paske, dapre sa Gwoup ki te fe demann lan te rapòte, li pa t kapab peye transpò pou l ale nan inivèsite a. Menm jan an tou, sou demann youn nan PAP yo, Bank lan ak UTE te peye yon dezyèm ane etid. Sepandan, PAP sa a pa t 'konplete ane fòmasyon sa a.

Grafik 6. Eta konfòmite opsyon "Fòmasyon Pwofesyonèl" jouk nan dat 11 desanm 2023 a.

- 3.26 Livrezon Kit pou skolè. Konseye Kolektif la fè konnen tout kit pou lekòl yo fin distribiye.
- 3.27 Mezi ki gen rapò ak enpak sosyal ak sou anviwònman nan PAK la. Nan reyinyon Komite Swivi ki te fet jou ki te 12 avril 2023 a epi sou demann konseye Kolektif la, UTE ak Bank lan te òganize yon sesyon pou prezante rapò sou plan pou diminye enpak sosyal ak sou anviwònman PAK la, ki te deja pataje avèk Kolektif la nan mwa mas 2023.⁸ Sesyon an te fèt an kreyòl ayisyen, jou ki te 16 jen 2023 a.
- 3.28 Nan katriyèm Rapò Swivi a, yo te rapòte ke yon dezyèm rapò sou mezi pou redui enpak sosyal ak sou anviwonman PAK la ta pral pataje ak Pati yo nan twazyèm trimès 2023 a. Nan moman yo ekri rapò sa a, MICI pa t resevwa dokiman sa a. Sepandan, nan reyinyon Komite Swivi nan dat 10 novanm 2023 a, UTE rapòte ke dezyèm rapò a ta disponib an desanm 2023. Se konsa, li te bay yon ajou sou twa sijè:
- Tretman dlo yo itilize: UTE fè konnen li nan pwosesis pou l anplwaye yon laboratwa endepandan pou analize kalite dlo a. Sepandan, li te gen difikilte pou l jwenn youn ki swa kapab satisfè kapasite obligatwa a ak/oswa dispoze pou travay nan peyi nan sityasyon ensekirite a.
 - Espas pou jete Fatra - Madras: UTE te fè konnen li peye yon konpayi yo bati yon espas depo fatra.
 - Mekanis pou resevwa plent sou pwojè: UTE te fè konnen li nan pwosesis pou l bay yon konpayi kontra pou bati kyòsk (estasyon) pou resevwa plent ak aplikasyon pou travay nan Limonad, Twoudinò ak Karakòl.

- 3.29 Sou demann konseye Kolektif la, gen yon dezyèm reyinyon k ap fèt ki ap konsantre sou bay enfòmasyon sou anviwònman ak enfòmasyon sosyal. Reyinyon an ap fèt anvan⁸ desanm 2024 la.

IV. KONKLIZYON AK PWOCHEN ETAP YO

- 4.1 Nan fen senkyèm ane swivi a, Mekanis la anrejistre pwogrè trè enpòtan nan aplikasyon Akò a. Jouk nan mwa desanm 2023 a, MICI anrejistre konklizyon aplikasyon opsyon "Ekipman Espesyalize", "Pwogram Gradyasyon" (premye sik la) ak "Fòmasyon Pwofesyonèl". Menm jan an tou, li wè gen pwogrè enpòtan nan opsyon "Tè a" ki evalye a 51%. Anplis de sa, byenke pa gen okenn ogmantasyon nan kantite moun ki jwenn travay nan PAK la depi 2021, MICI te idantifye efò Pati yo fè pou oganize twa sesyon fòmasyon pou montre kijan yo kapab rive fè sa.
- 4.2 Akò a te aplike nan yon kontèks politik ak sekirite konplèks, ki te sibi chanjman enpòtan nan senk lane sa yo depi lè l te siyen. Sitiyasyon sekirite a reprezante divès defi pou aplikasyon ak aktivite swivi yo e pou Pwojè a tou. Vwayaj nasyonal ak entènasyonal pou fè aplikasyon ak aktivite swivi te soufri limit. Menm jan an tou, pwosedi biwokratik yo pafwa te pran plis tan pase sa ki te espere epi komunikasyon ant Pati yo ak Gwoup Demandè yo te prezante yon gwo defi tou. Anplis de sa, dapre sa Ajans Egzekitif la ak Bank lan rapòte, kontèks peyi a te anpeche konpayi yo rete nan PAK la oswa atire lòt konpayi vin nan PAK la tou, konsa, pou ka gen travay. Sa nou sot di la yo eksplike an gwo, sa ki fè pa gen anpil PAP ki rive jwenn travay nan PAK la.
- 4.3 An patikilye, opsyon "Tè a" te mande anpil efò kowòdinasyon ant Pati yo ansanm ak lòt antite nan gouvènman ayisyen an. Rejim fonsye ak kesyon tè se yon pwosesis istorikman konplèks an Ayiti. Anplis de sa, lè yo konsidere defi ki an rapò ak kontèks la, Gwoup Pleyan yo te mande MICI pou l soumèt bay Konsèy Egzekitif la yon demann pou pwolonje peryòd swivi a pou yon ane anplis konsa pou aktivite swivi yo ta konsantre l sou konplete opsyon "Tè a". Bank lan ak UTE prezante akò yo. Konsèy Egzekitif la te apwouve pwolongasyon etap swivi a ki ta dwe fini 8 desanm 2024 la.
- 4.4 Pandan ane pwolongasyon swivi a, swivi a pral konsantre l sou aktivite ki rete nan Opsyon "Tè a". Menm jan an tou, MICI pral kontwole egzekisyon twa aktivite ki pa t aplike nan ane 2023 a (fòmasyon 100 PAP k ap chèche jwenn travay nan PAK la, yon mizajou sou pwoblèm anviwonmantal ak sosyal, ak evènman kote yo pral prezante enstitisyon mikwokredi yo).
- 4.5 MICI pral kontinye ak aktivite swivi yo atravè sesyon sou entenet (vityèl) Komite Swivi a li pral òganize epi dirije. Si kondisyon sekirite peyi a favorab, MICI pral fè yon misyon pou fini ak tout aktivite yo nan Karakòl anvan 8 desanm 2024 la, pou evalye pwogrè yo konfòm ak Akò a. Mekanis la pral bay Pati yo sipò espesifik, jan sa nesèsè, epi li pral kontinye evalye kondisyon ki ta ka kreye difikilte pou konplete pwosesis la. Dapre Politik MICI-BID la ak Gid Faz Konsiltasyon yo, nan dat 8 desanm 2024, yo pral pibliye rapò sou fèmti ka a ki pral detaye konfòmite total oswa pasyèl akò yo. Yo pral soumèt rapò a

bay Konsèy Egzekitif la pou enfòmè l. Depi nou rive nan pwèn sa a, pwosesis tretman dosye sa a ap bout.